

Sygn. akt IC 1515/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący	Sędzia SO Paweł Lasoń
Protokolant	Renata Brelikowska

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w Ł.

przeciwko (...) Spółce Jawnej w W.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz pozwanej (...) Spółki Jawnej w W. kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1515/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 listopada 2015 roku (data nadania w PUP) skierowanym przeciwko (...) Spółce jawnej w W. powód (...) Spółka Akcyjna w Ł. wystąpiła o zwolnienie od egzekucji prowadzonej przez B. K. przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie Km 153/15 z wniosku pozwanego, zajętego samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...), oraz praw wynikających z umowy leasingu tego samochodu zawartej przez powoda z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w C. wnosząc o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądań pozwu wskazano, że samochód stanowi własność powoda.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że przed wytoczeniem powództwa zwolnił zajęty pojazd spod egzekucji. W zakresie żądania zwolnienia zajętych przez komornika praw dłużnika (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w C. przysługujących dłużnikowi w stosunku do powoda a wynikających z umowy leasingu samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...) – wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że powód nie ma interesu prawnego w wytoczeniu tego powództwa. Pozwany wniósł o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przed B. K. przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie Km 153/15 toczyło się postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Spółki jawnej w W. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. o egzekucje świadczenia pieniężnego. Wcześniej postępowanie zabezpieczające toczyło się pod sygnaturą Km 108/15.

/okoliczność niesporna; dowód odpisy decyzji procesowych wydawanych w postępowaniu egzekucyjnym – k. 10, 12, 13, 72./

Egzekucja prowadzona przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. została skierowana do jego ruchomości i praw przysługujących dłużnikowi w stosunku do (...) Spółki Akcyjnej w Ł. a wynikających z umowy leasingu samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...).

W dniu 1 października 2015 roku K. dokonał zajęcia między innymi samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...), który oddano pod dozór osobie trzeciej (firmie zajmującej się przechowaniem pojazdów).

/okoliczność niesporna; dowód: protokół zajęcia – k. 12/

Przy zajęciu dłużnik poinformował K., że pojazd stawi własność osoby trzeciej, niezwłocznie po zajęciu przekazując K. dane właściciela. Pismem z dnia 2 października 2015 roku K. powiadomił powoda o dokonanym zajęciu pojazdu, co do którego dłużnik wskazał, że powód jest jego właścicielem.

/dowód: protokół zajęcia – k. 12; zawiadomienie – k. 13./

W dniu 2 października 2015 roku K. dokonał zajęcia przysługujących dłużnikowi ((...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C.) praw wynikających z umowy leasingu samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...), zawartej z (...) Spółką Akcyjną w Ł. obejmujących w szczególności prawo użytkowania oraz wykupu przedmiotu leasingu.

/okoliczność niesporna; dowód: zajęcie – k. 10/

Przed wytoczeniem powództwa powód zwrócił się do (...) Spółki jawnej w W. o zwolnienie zajętego pojazdu spod egzekucji wskazując, że jest właścicielem tego pojazdu.

/dowód: pismo powoda z wezwaniem do zwolnienia pojazdu – k. 8./

W dniu 3 listopada 2015 roku (...) Spółka jawna w W. wystąpiła do B. K. przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim o umorzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie wywołanym zajęciem samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...).

Postanowieniem z dnia 3 listopada 2015 roku K. przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim umorzył postępowanie egzekucyjne z ruchomości w zakresie pojazdu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...), zajętego 1 października 2015 roku.

/dowód: pismo pozwanego – k. 71; postanowienie K. – k. 72./

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie jest zasadne.

Przed jego wytoczeniem pozwany spełnił żądanie powoda w zakresie dotyczącym zajęcia ruchomości w postaci samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...). Zajęcie zaś przez pozwanego praw dłużnika ((...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.) przysługujących temu dłużnikowi w stosunku do powoda nie narusza praw powoda. Istnienie tych praw i ich zakres nie podlega badaniu w procesie o zwolnienie zajętych praw spod egzekucji.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 841§ 1 k.p.c. Zgodnie z powyższym przepisem osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa.

Pozwanym w procesie o zwolnienie od egzekucji są wierzyciele. Dłużnik nie zaprzeczał prawom zgłaszanym przez powoda, dlatego też w niniejszej sprawie nie ma zastosowania art. 841 § 2 k.p.c., stanowiący, iż w sytuacji, gdy dłużnik zaprzecza prawo powoda, należy oprócz wierzyciela pozwać również dłużnika.

Powództwo o zwolnienie od egzekucji jest powództwem o ukształtowanie prawa, które ma charakter procesowy. Rozstrzygnięcie o zasadności powództwa opartego na art. 841 § 1 k.p.c. wymaga rozważenia wszystkich przesłanek, które statuuje powyższy przepis. W sprawie niniejszej zajęcie przedmiotu wymienionego w pozwie (samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...)) mogło naruszać prawa powoda. W razie bowiem dalszego egzekwowania tego zajęcia doszłoby do licytacji ruchomości i właściciel jakim jest powód bezpowrotnie utraciłby własność ruchomości.

Zajęcie natomiast samego prawa jakie dłużnik ((...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C.) posiada w stosunku do swojego dłużnika ((...) Spółka Akcyjna w Ł.) a wynikających z umowy leasingu nie narusza praw leasingodawcy. Zajęcie jakiegokolwiek prawa nie przesądza jeszcze o jego istnieniu. Zajęcie w toku egzekucji jakiegoś prawa, które ma przysługiwać dłużnikowi oznacza, że z mocy zajęcia dłużnik zajętej wierzytelności zobowiązany jest ją spełnić do rąk komornika. Zajmujący to prawo w zakresie przysługującej jego dłużnikowi wierzytelności może stać się wierzycielem dłużnika zajętej wierzytelności (w tym wypadku (...) Spółki Akcyjnej w Ł.) jeżeli poddłużnik spełni świadczenie do rąk dłużnika zamiast do rąk komornika. Będzie to rodzić ewentualną odpowiedzialność odszkodowawczą. Wierzyciel egzekwujący zajmując takie prawo będzie posiadał legitymację do wytoczenia odpowiedniego powództwa odszkodowawczego. Przedmiotem takiego powództwa będzie również badanie wysokości wierzytelności dłużnika egzekwowanego.

Zajęcie przez (...) Spółkę jawną w W. praw jakie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. posiadała na podstawie umowy leasingu pozwalałoby zrealizować prawa w miejsce jej dłużnika. Co więcej zajęcie prawa obejmuje również wszelkie wierzytelności i roszczenia przysługujące dłużnikowi z tytułu zajętego prawa, nawet jeżeli powstały po zajęciu (art. 911⁴ k.p.c.).

Gdyby zatem umowa leasingu była nadal wykonywana przez dłużnika, to jest gdyby kolejne raty leasingowe były płacone to przysługiwałoby dłużnikowi prawo żądania wykupu przedmiotu leasingu na warunkach wynikających z łączącej strony umowy. Prawo to przysługiwałoby niezależnie od tego kto uiszczalby raty leasingowe. W konsekwencji komornik mógłby przeprowadzić egzekucję z samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny S.C. (...), ale dopiero po przeniesieniu własności samochodu na dłużnika. Byłoby to oczywiście możliwe dopiero po wykonaniu przez dłużnika umowy leasingu.

Umowa leasingu jest umową wzajemną, a zakres praw leasingobiorcy jest związany z wywiązywaniem się z terminowego uiszczania rat leasingowych. Zajęcie praw leasingobiorcy nie zwalnia go z obowiązku świadczenia na rzecz leasingodawcy. Zajęcie praw leasingobiorcy nie narusza uprawnień leasingodawcy wynikających z umowy. Zajęcie praw z leasingu nie czyni wierzyciela dłużnikiem w miejsce swojego dłużnika co sugerował powód w swoich pismach. Może jednak uczynić go wierzycielem w stosunku do dłużnika zajętej wierzytelności – trzeciodłużnika zwanego też poddłużnikiem ((...) Spółkę Akcyjną w Ł.), jeżeli ten ze szkodą dla wierzyciela egzekwującego nie zrealizowałby zajętych praw. Gdyby umowa była nadal wykonywana przez leasingobiorcę lub pozwanego (wobec wejścia w prawa dłużnika z mocy art. 910² k.p.c.) powód zmuszony byłby wykonać swoje obowiązki z umowy leasingu. Wchodząc w prawa swojego dłużnika z mocy prawa wierzyciel został uprawniony do wykonywania za swojego dłużnika określonych praw. Na podstawie art. 910² k.p.c. mógłby zatem uiścić pozostałe raty leasingowe dzięki czemu dłużnik miałby roszczenie o przeniesienie własności pojazdu. Pojazd mógłby wówczas zostać zlicytowany przez komornika a uzyskana kwota podzielona między wierzycieli.

Skutki zajęcia prawa opisane są w dziale IV i IVa tytułu II części trzeciej kodeksu postępowania cywilnego w przepisach art. 896 i następnym. Fakt zajęcia prawa nie przesądza o jego istnieniu. Dłużnik zajętej wierzytelności ma obowiązek wskazać komornikowi czy wierzytelność uznaje i w jakim zakresie. Zajęcie nie kreuje wierzytelności. Jej istnienie może być przedmiotem badania w odrębnym procesie. Rzeczą nieuniknioną w toku wielu egzekucji jest zajmowanie praw które wygasły przed zajęciem (choćby przez wcześniejszą zapłatę, o której wierzyciel nie wiedział) lub które nigdy nie istniały. Jeżeli ktoś nie jest dłużnikiem zajętego prawa to zajęcie nie narusza jego praw. Ewentualny spór o zajęte prawo toczył się będzie w ramach powództwa o zapłatę, wydanie bądź innego zmierzającego do realizacji prawa.

K. miał zatem prawo zająć wszystkie prawa dłużnika przysługujące w stosunku do powoda. Kwestia zakresu tych praw nie jest przedmiotem powództwa z art. 841 k.p.c. Badanie zatem czy użytkowanie pojazdu może być przedmiotem zajęcia wykracza poza zakres objęty kognicją w sprawie. K. zajmując prawa dłużnika nie musi ich określać w bardzo precyzyjny sposób. Określenie, że chodzi o wszystkie prawa dłużnika wynikające z umowy leasingu jest prawidłowe i wystarczające. Zakres tych praw jest już kwestią ewentualnego powództwa odszkodowawczego jeżeli zostanie ono w ogóle wytoczone. Proces niniejszy nie jest procesem o wydanie ruchomości.

Mając powyższe na uwadze powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 2 k.p.c. nakładając na powoda obowiązek zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwaną. Na podstawie § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.). Na koszty postępowania w sprawie złożyły się zatem poza kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 złotych, koszt uiszczonyj opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.